

suggestione : votum loquendo prodidere, domine A sancte ac beatissime, specialis apud Dominum patrono conversationis angelice et apostolice dignitatis. Ego conscientia per urgente credideram etiam hoc fuisse nimium quod potueras notare temerarium, ut ad illam virtutum tam perspicuam claritatem quasi illuminandus accederem, lucemque tam claram tenebrarum mearum nube restringerem. Sed benigne de his quæ scripserañ sentiendo duplicatis audaciam jussione, ut etiamnum illi parietes consecrati ver-

A suum meorum ferant lituras, qui ad remedium imbecillitatis imbuiuntur. Versus per dominissimum meum diaconum sicut præcepistis, emisi, quos pagina in pariete reserata susciperet, etiam illis de visitatione Nepotuli mei memor tanti favoris adjectis, quem charta inscripta virtutibus, et manu beatitudinis vestre subscripta sanaverat. Vesta prestat oratio ut credulitas crescat auxiliis, et quæ adipisci cupimus, scribere quia permittimur, aedamus.

INCIPIT VERSUS PAULINI DE VISITATIONE NEPOTULI SUI.

A Quam modicam stillam quanto torrente rependis, Sancte Deus, licet ipsa hujus vel guttula roris A te tam sterili data sit vel prestita cordi. Non his obsequiis tam largum flumen egebat, Et tenuis levibus foliis qui decidit humor Tam proflo augmento faceret dum labitur amni Cum magis ad ramos de rupi surgeret humor, Dum virens fundit nebularum stamina gurses, Contiguumque rapit sitiens vicinia frigus Inque hæc gutta meas tetigit tam prodiga fauces, Tangeris ut marmor solidi crystalla fluenti. Quantum hæc sola mihi ferret patientia donum Ut nullam incideret felix audacia culpam. Nunc vero his etiam duplicaret gratia signis Ut nullo te fine canam, venerande sacerdos, Non finitur opus quo susciter, addita crescent, Que meminisse jubet virtus, dum proditur astat, Tune meas visus lacrymas, tu fletibus illis Fers miseratus opem, te vitæ altissimus auctor Exorante gravis cohibet lamenta senectæ. Ipsa salus vitam revehit : dejecerat ægrum Et pene exanimem morbi vis tanta nepotem, Coniunctamque eidem nubendi lege puellam, Ut vix jam tenui spirarent corpora flatu, Nec posset solers tactus deprendere venas Subtracti pulsus filo languente latentes. Me quoque submotum pietas arcebat ab omni Officio : exosam vitabant lumina lucem, Dum pena est quodcumque vident. Spes una paventis Cor tetigit juvenis, causam mandare patrono, Indulti et toties proprii meminisse favoris. Nuper contigerat perfectam evolvere chartam Quæ tanti ad nosmet meriti pervenerat, index innumera ut miris fulgeret gratia signis, Queis Dominus veri meritum testatus amici, Ornabat sanctum per dona immensa sepulcrum. Hæc signa antistes dextra signaverat alma PRÆPÆTUUS, tanti gavisus laude magistri. Hanc igitur chartam vix linguae murmure parvo, Incunctante fide spes non incerta poposcit. Exanimi juveni vires fiducia fandi Prestitit, et fessam laxavit gratia linguam.

* Hi versus valde corrupti erant in vetere codice.

B Ergo inter medios quos febris moverat ignes Virtutum palmas stomacho conjunxit anhelo, Et rapuit recolendo fidem quæ scripsit in ipsis Condita visceribus quidquid conclusa tegebat Pagina, et ad votum velox medicina cucurrit. Exiluit jesus tanta ad miracula sudor, Crevit et ad numerum tanti quoque muneric ordo Ut scribendo fidem faciam quam scripta retentant : Non tam pernici suspendunt succina saltu Festucam seni vicini glute vaporis, Quam citus ad chartam madefacti corporis humor Mandato celebrante redit, sœpe vita revertens Affectu quæsivit avum, quasi nuntia tanti Muneric, et reliquis jussit me jungere signis Quam præsentit opem, tali mandanda patrono est **C** Causa rei, assistit propior clementia sanctis Et culpæ offensam relevat tutela favoris. Nec mora commoditas numerum prægressa dierum Qua sœpe ignaros spes dinumerata sefelliæ Auxiliis orantis adest, nec clauditur ullis Gratia vera locis, nec vires terminis arctat, Quas Deus accumulat, propter curatio tangit Qua Salvator adest : tam longe ab juncta sepulcro Cellula suscepit quod mens attenta poposcit, Atque ipsa est ingressa locum, quo credita puucto. Ille æger, lethumque pavens uxoris amatæ, Fit medicus, suadetque fidem mittendo salutem, Poscit et illa toris quidquid persenserat iste. Est certamen opem retinere, et querere partam, Hic possessa timet dimittere, illa probatis **D** Se quoque salvari festinat credula signis, Siquidem inque vices ambo orant, ambo retentant (sic), Atque hæreni uni pietas succurrit utrique. Grates, sancte, tibi dum spiritus hos reget artus, Mens et lingua canet, nunc respice cætera clemens Membra domus, celeris revehens fomenta salutis, Et tibi commissam propior solare senectam, Optata indulgens propere, vel prestita servans.

DE ORANTIBUS.

Quisque solo acclinis mersisti in pulvere vultum : Illumidaque illæsse pressisti lumina terre. Attollens oculos, trepido miracula visu Concipe, et eximio causam committe patrono,

Nulla potest tantas complecti pagina laudes
Quanquam ipsa his titulis clementa et saxa notentur.
Terrenum non claudit opus quod regia cœli
Suscepit, et rutilis inscribunt sidera gemmis,
Martini si quæreris opem trans astra resurgens
Tange polum, angelicum scrutatus in æthere cœtum,
Illuc conjunctum Domino perquiere patronum
Sectantem æterni semper vestigia Regis.
Si dubitas, ingesta oculis miracula cerne
Queis famuli meritum verus Salvator honorat.
Accedes reliquis inter tot millia testis,

A Dum narranda vides, solers et visa retexis.
In sanctis quidquid signavit pagina libris
Instaurat renovante Deo, quo munere gaudent
Cœcus, claudus, inops, furiosus, anxius, æger,
Debilis, oppressus, captivus, mœstus, egenus.
Omnis apostolicis gaudet curatio signis.
Qui flens adfuerit, latens redit, omnia cedunt
Nubila, quod meritum turbat medicina serenat.
Expete praesidium, non frustra hæc limina pulsas.
In cunctum perget pietas tam prodiga mundum.

EXEUNTE SÆCULO QUINTO.

AMENUS.

ENCHIRIDION VETERIS ET NOVI TESTAMENTI.

DE VETERE TESTAMENTO.

ADAM ET EVA.

Eva columba fuit tum candida, nigra deinde
Facta, per anguinum male suada fraude venenum
Tinxit et innocuum maculis sordentibus Adam.
Dat nudis sicutna draco mox tegmina victor.

ABEL ET CAIN.

Fratrum sacra Deus nutu distante duorum
Æstimat accipiens viva, et terrena refutans :
Rusticus invidia pastorem sternit; in Abel
Forma animæ exprimitur, caro nostra in munere
[Cain.]

ARCA NOE.

Nuntia diluvii jam decrescentis ad arcam
Ore columba refert ramum viridianis olive :
Corvus enim ingluvie per foeda cadavera captus
Hæserat, illa datæ revehit nova gaudia pacis.

ILEX MAMBRÆ.

Hospitalum hoc Domini est, ilex ubi frondea Mam-
[bræ]

Armentale senis protexit culmen, in ista
Risit Sarra casa, sobolis sibi gaudia sera
Ferri, et decrepitum sic credere posse maritum.

MONUMENTUM SARÆ.

Abraham mercatur agrum, quo conderet ossa
Conjugis, in terris quoniam peregrina moratur
Justitia atque fides : hoc illud millibus emptum
Spekeum, sanctæ requies ubi parta favillæ est.

SOMNIUM PHARAONIS.

Bis septem spicæ, vacca totidem, Pharaoni
Per somnum visæ ; portendunt dispares forma
Uheris, atque famis duo per septennia tempus
Instare, hoc solvit patriarcha, interprete Christo.

JOSEPH A FRATRIBUS AGNITUS.

Venditus insidiis fratrum puer ipse vicissim
Cratera in fratris sacco clam precipit abdi
Utque reos furti Joseph tenet, auctio fallax
Proditur, agnoscunt fratrem, vanique pudescunt.

IGNIS EN RUBO.

Sentibus involitans Deus igneus ore eorusco

B Compellat juvenem, pecoris tunc forte magistrum
Ille capit jussus virgam, fit vipera virga,
Solvit vincula pedum, properat Pharaonis ad arcem,
ITER PER MARE.

Tutus agit vir justus iter, vel per mare magnum,
Ecce Dei famulis scissim, freta Rubra debiscunt,
Cum peccatores rabidos eadem freta mergant,
Obruitur Pharao, patuit via libera Mosi.

MOSES ACCIPIT LEGEM.

Fumat montis apex divinis ignibus, in quo
Scripta decep verbis saxorum pagina Mosi
Traditur, ille suos suscepta lege revisit,
Forma sed his vituli solus Deus, et Deus aurum.

MANNA ET COTURNICES.

Panibus angelicis albent tentoria patrum,
Certa fides facti, tenet urceus aureus exin
Servatum manna : ingratis venit altera nubes,
Atque avidos carnis saturat congesta coturnis.

SERPENS ÆNEUS IN EREMO.

Fervebat via sicca eremi serpentibus atris,
Jamque venenati per livida vulnera morsus
Carpebant populum, sed prudens ære politum
Dux cruce suspendit, qui virus temperet anguem.

LACUS DESERTI AMARUS.

Aspera gustata populo sitiente lacuna
Tristificos latices stagnanti felle tenebat ;
Moses sanctus ait : Lignum date, gurgitem in istum
Conjicite, in dulces vertentur amara sapores.

FONTES DUODECIM ET PALMÆ SEPTUAGINTA.

Devenere viri, Mosi duce, sex ubi fontes,
D Et sex forte alii, vitreo de rore rigabant,
Septenas decies palmas, que mysticus Helym
Lucus, apostolicum numerum libris quoque pinxit.

LAPIDES DUODECIM IN JORDANE.

In fontem refluxo Jordanis gurgite fertur,
Dum calcanda Dei populis vada sicca relinquit,
Testes bisseni lapides, quos flumine in ipso
Constituere patres, ad formam discipulorum.

DONUS RAAB.

Procubuit Hierico, sola astant atria Raab,